

6. Mesni izdelki

leto	Slanina domača	mast	šunka	Prekajano meso		hrenovke	sveže kranjske klobase	suhe kranjske klobase
				I. vrste	II. vrste			
1923.	35,87	41,52	47,83	42,85	37,50	39,97	48,32	—
1924.	29,53	37,13	44,74	42,96	36,16	42,36	49,17	85,—
1925.	22,91	31,26	36,81	35,54	32,45	38,08	36,—	61,88
1926.	18,70	25,56	33,17	32,44	28,80	35,—	33,95	64,88
1927.	20,76	25,11	32,50	30,95	26,25	32,14	27,92	50,—
1928.	24,84	28,74	32,50	31,25	26,25	32,—	33,50	50,—
1929.	25,85	30,79	32,50	31,25	26,47	31,—	35,—	50,—
1930.	18,—	20,84	29,92	29,92	26,27	31,71	29,50	49,83
1931.	12,64	17,59	24,14	24,39	19,12	29,58	25,57	35,—
1932.	11,50	15,70	19,67	16,50	13,21	22,—	25,—	30,—
1933.	14,13	18,25	22,17	20,09	15,75	18,65	20,—	27,50
1934.	14,27	17,50	20,08	20,27	16,46	18,04	19,71	24,25
1935.	12,71	16,63	18,27	18,—	14,36	18,—	18,67	29,25
1936.	13,50	17,58	18,25	17,42	15,42	18,50	21,—	32,25
1937.	14,67	18,—	19,58	19,—	16,42	18,08	19,25	25,46
1938.	15,46	19,17	21,83	18,83	17,25	18,92	25,—	34,96

7. Mleko, mlečni izdelki, jajca

leto	mleko	maslo surovo	sir bohinjski	maslo čajno	jajca (kos)
1923.	3,94	56,53	74,36	50,77	1,50
1924.	3,49	52,45	67,22	57,50	1,73
1925.	3,03	43,65	61,48	48,96	1,46
1926.	2,74	42,08	55,68	36,98	1,25
1927.	2,75	42,12	54,44	34,10	1,39
1928.	2,75	40,27	50,42	30,—	1,28

leto	mleko	maslo surovo	sir bohinjski	maslo čajno	jajca (kos)
1929.	2,75	38,09	47,91	29,70	1,60
1930.	2,75	35,84	47,42	32,92	1,16
1931.	2,75	26,50	37,82	24,46	1,02
1932.	2,40	23,84	31,18	23,03	0,86
1933.	2,25	23,20	29,08	19,70	0,77
1934.	2,16	23,57	30,16	21,73	0,69
1935.	2,13	21,50	28,33	20,67	0,67
1936.	2,14	22,92	30,17	23,50	0,75
1937.	2,—	25,58	29,83	23,67	0,82
1938.	2,20	26,58	31,50	25,54	0,84

8. Pijače

9. Kurivo

leto	vino belo novo	vino belo staro	pivo belo (stekl.)	leto	premog (50 kg)	trda drva m ³	mehka drva m ³
1923.	10,81	16,05	4,59	1923.	40,33	194,29	53,61
1924.	12,46	20,24	4,75	1924.	44,12	181,46	115,40
1925.	12,61	20,—	4,92	1925.	43,35	158,14	127,71
1926.	14,86	19,06	5,42	1926.	41,95	159,59	81,25
1927.	15,71	17,86	5,38	1927.	42,—	150,—	75,—
1928.	12,94	18,86	5,72	1928.	39,67	160,—	67,50
1929.	13,10	19,—	5,75	1929.	30,—	176,46	68,07
1930.	10,25	19,71	5,75	1930.	30,—	155,32	80,62
1931.	13,73	18,82	5,75	1931.	30,—	129,—	70,—
1932.	11,46	16,34	5,53	1932.	27,42	111,25	65,42
1933.	10,—	14,59	5,75	1933.	26,—	91,75	71,68
1934.	11,21	14,—	5,60	1934.	25,09	98,65	69,55
1935.	11,30	13,—	5,52	1935.	24,63	88,83	75,—
1936.	11,—	13,—	5,85	1936.	24,50	82,71	67,71
1937.	12,17	13,42	6,—	1937.	24,50	87,08	71,25
1938.	12,58	12,75	5,79	1938.	25,67	95,83	71,25

VREMENSKA SLUŽBA V SLOVENIJI

O S K A R R E Y A

Vremensko službo vrše meteorološke postaje, ki opazujejo takozvane vremenske činitelje: zračni pritisk, temperaturo zraka, vlago v zraku, vetrove, oblačnost in padavine. Najstarejša meteorološka postaja v Sloveniji je v Ljubljani. Tu je začel z opazovanjem uradnik »c. kr. brzojavne pisarne« A. Wagner in sicer 20. marca 1850. Od tedaj pa do danes se je v vremenski službi zelo mnogo spremenilo. Mnoge postaje so prenehale opazovati, drugod so se zopet na novo ustanovile, ali pa se je stare zopet obnovilo.¹

Kje so danes v Sloveniji ali uradno v dravski banovini postavljene meteorološke postaje, je najbolj razvidno iz priložene karte, ki predstavlja meteorološko mrežo v naši domovini. Meteorološke postaje delimo v štiri rede in sicer po vremenskih činiteljih, v kolikor se jih opazuje na določeni postaji. Postaja I. reda opazuje vse gori navedene vremenske činitelje, postaja II. reda ne opazuje zračnega pritiska, postaja III. reda ne opazuje zračnega pritiska in vlage, postaja IV. reda opazuje samo padavine. Takšna raz-

¹ O meteoroloških postajah v Sloveniji je pisal že A. Gavazzi v Geografskem Vestniku, I. letnik, Ljubljana 1925.

delitev postaj ima svoj naravni vzrok. Najmanj se menja od kraja do kraja zračni pritisk. Zato so postaje I. reda, ki opazujejo tudi ta vremenski činitelj, zelo na redko posejane. Takih postaj je šest in sicer Bled, Golnik, Ljubljana, Kočevje, Celje, Maribor. Na vseh teh postajah deluje tudi registrirajoči barograf.

Najbolj komplicirano je opazovanje vlage v zraku. Opazuje se jo navadno s takozvanim suhim in mokrim termometrom. Ker pa mokri termometer pozimi zmrzne in so opazovalci premalo izobraženi v vremenslovju, da bi si na drug način pomagali, smo se odločili, da opremimo postaje z registrirajočimi higrografi, ki dobro delujejo tudi v najhujšem mrazu. Higrografov je sedem in sicer na postajah Bled, Jesenice, Golnik, Ljubljana, Rogaška Slatina, Maribor in Ruše pri Mariboru.

Nato sledijo postaje III. reda, ki so opremljene z navadnimi termometri in z maksimalnim in minimalnim termometrom. Postaje I. in II. reda opazujejo temperaturo zraka tudi z registrirajočim termografom. Vseh termografov je enajst in sicer na postajah Bled, Jesenice, Golnik, Šmarna gora, Ljubljana, Ko-

čevje, Celje, Rogaška Slatina, Maribor, Ruše in Lendava. Na vseh postajah I., II. in III. reda se opazuje tudi vetrove in oblačnost. Za opazovanje vetrov nimajo postaje posebnih priprav, temveč se jih samo oceni, tako njihovo smer po strani neba, iz katere pihajo, in njihovo moč po stopnjah od 1 do 12. Tudi oblačnost neba se samo oceni in sicer se za časa opazovanja določi, koliko desetina neba je pokritih z oblaki. Za registracijo oblačnosti ni priprave, pač pa za beleženje sončnosti obstoji heliograf. Ta pove, koliko ur je sonce sijalo v teku dneva. Heliografov imamo štiri na postajah Golnik, Rogaška Slatina, Maribor in Ruše. Nekaj časa je deloval heliograf tudi v Ljubljani. Toda na žalost so zlikovci že dva ukradli in sicer s strehe realne gimnazije v Vegovi ulici in z aerodroma. Čim bo Zavod za meteorologijo v Ljubljani nameščen v novem poslopju prirodoslovnih institutov univerze, si bomo nabavili nov heliograf.

Največ je postaj IV. reda, ki opazujejo samo padavine. Padavinske postaje morajo biti najbolj na gosto posejane, ker se padavine menjajo zelo hitro od kraja do kraja. Vse postaje so tudi opremljene s snegomerom, s katerim merijo višino snega. Dež merijo z ombrometri. Vsaka postaja ima po dva, ker mora imeti enega v rezervi. Pozimi se mora namreč sneg raztopiti in izmeriti raztopljeno vodo. Če slučajno takrat zunaj še dalje sneži, se mora postaviti na opazovališče rezervni ombrometer.

Vsi vremenski činitelji se opazujejo trikrat na dan in sicer ob 7., 14. in 21. uri, edino padavine se izmerijo samo zjutraj ob 7. uri. Za opazovanje dežja služi tudi registrirajoči ombrograf, ki pove na minuto točno, kdaj je dež začel in koliko ga je padlo. Pri nas deluje samo en ombrograf in sicer v Ljubljani na dvorišču univerze.

Meteorološke postaje spadajo pod upravo Zavoda za meteorologijo in geodinamiko na univerzi v Ljubljani. Postaje imajo posebne dnevnik, kamor vpisujejo opazovane podatke. V začetku vsakega meseca pošljejo originalna opisovanja za pretekli mesec Zavodu v Ljubljano, ena kopija pa ostane na postaji. V Zavodu se podatke prekontrolira in pripravi za tisk. Na žalost smo morali zaradi stalno znižujočih se kreditov publiciranje vremenskih podatkov ustaviti in leže podatki že od leta 1925. dalje spravljani v arhivu. Edino padavine objavlja še nadalje ministrstvo za gradbe skupno s podatki o vodostajih naših rek v svoji letni publikaciji »Izveštaj o vodenim talorima i vodostajima«. Skušali smo si sami pomagati z litografskim razmnoževanjem, toda zaradi pomanjkanja osebja smo morali tudi to delo ustaviti. V Zavodu deluje poleg upravnika, avtorja tega članka, še en uradnik arhivar Blanche Franc in laborant Vencelj Matija. Z letom 1939. pomaga še Černe Vladimir, volonter, ki upa na namestitev.

V Sloveniji sta še dve postaji I. reda, ki pa ne spadata pod našo upravo. To sta vojaški postaji na aerodromu v Ljubljani in Mariboru. Na njih opazujejo vojaki-letalci, ki poročajo dnevno telefonično o vremenskem stanju letalskemu poveljstvu v Zemunu. Na teh dveh postajah opazujejo tudi vetrove v visokih višinah s takozvanimi pilot-baloni. Gumijaste balone s premerom do 1 m napolnijo z vodikom in jih spuste v zrak, ki nato odplovejo v smeri vetrov. Pot balona opazujejo s teodoliti.

Večina postaj je bilo postavljenih z denarjem Zavoda. Vendar pa je nekaj postaj, zlasti I. reda, ki stoje sicer pod našo upravo, pa je ves instrumentarij last drugih. Tako je postaja na Bledu last kraljevega dvora, na Jesenicah last tovarne KID, na Golniku last zdravilišča, v Rogaški Slatini last zdravilišča, v Rušah last tamkajšnje tovarne dušika in v Mariboru deloma last vinarske šole. Dalje je nekaj postaj v planinah last Planinskega društva in njegovih podružnic, tako na Komni, v Planici in na Kofcah. Nekaj postaj je last veleposestev, ki opazujejo predvsem v svoje svrhe, pošiljajo pa podatke istočasno tudi Zavodu. Take postaje so na Klopnem vrhu na Pohorju, v Lučah v Savinjski dolini, v Žovneku pri Braslovčah in v Apačah pri Radgoni. Podobna postaja se bo ustanovila v Rogozi pri Hočah.

Končno je v Sloveniji nekaj postaj, ki služijo samo v tujskoprometne svrhe in ki so bile ustanovljene s pomočjo našega Zavoda. V mestih, kjer se mestna načelstva brigajo za tujski promet, so sredi mesta postavili lične vremenske hišice in jih opremili z registrirajočimi aparati. Predvsem moramo tu omeniti mestno poglavarstvo v Ljubljani, ki je v Zvezdi postavilo novo betonsko hišico. Isto se je dogodilo v Laškem pri Celju. Na svojo pest so postavili hišico tudi v Kamniku, na žalost pa je preveč izpostavljena soncu. Upamo, da si bodo tudi druga tujskoprometna središča omislila potrebno vremensko hišico. V kratkem se bo to dogodilo v Škofji Loki.

V preteklem letu se je ministrstvo za trgovino, kamor spada tudi tujski promet, odločilo, da postavi v klimatskih krajih, ki služijo tujskemu prometu, znanstvene meteorološke postaje, najmanj III. reda. V nekaterih takih krajih že obstojajo postaje IV. reda, pa se jih bo izpopolnilo v III. red. To so kraji: Boh. Bistrica, Gorje, Kamniška Bistrica, Vel. planina, Kamnik, Solčava, Luče, Planica-Rateče, Topolšica. V naslednjih krajih pa se bo ustanovilo popolnoma nove postaje: Sv. Janez v Bohinju, Mariborska koča, Pohorski dom, Radovljica, Senjorjev dom, Ruška koča, Smolnik, Sv. Ana pod Ljubeljem, Šmartno na Poh., Sv. Miklavž na Gorjancih, Vurberg pri Ptujju in Kredarica na Triglavu.

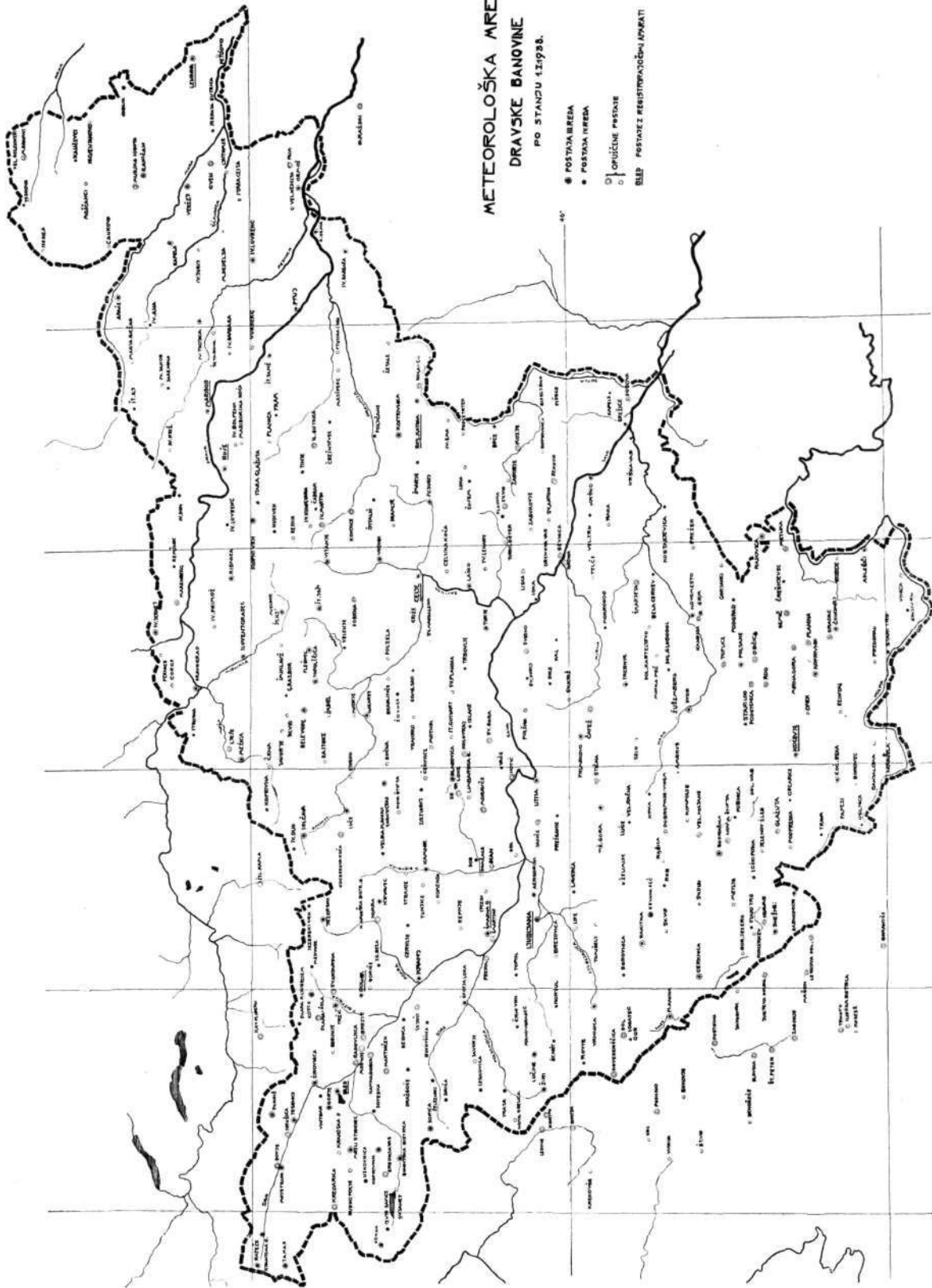
Koncem leta 1918. je delovalo v sedanji dravski banovini 86 postaj. Od teh sta bili I. reda samo dve, Ljubljana in Maribor. Postaje II. reda ni bilo nobene, III. reda pa 32. Ostalih 52 postaj je bilo padavinskih IV. reda. Danes po 20 letih pa deluje v Sloveniji vsega skupaj 180 postaj. Od teh je šest I. reda, tri II. reda, 57 III. reda in 114 padavinskih postaj IV. reda. Poleg tega imamo dve vojaški I. reda, ki sta vključeni tudi v internacionalno meteorološko službo.

Iz karte je razvidno, da je bilo mnogo postaj ustanovljenih in zopet opuščenih. Vzroki opustitve so različni. Večinoma umrje opazovalec ali pa se preseli v drug kraj in ni mogoče dobiti novega opazovalca. Meteorološki opazovalec mora biti točen, zanesljiv in kar je glavno, nesebičen ter opazovati predvsem v lastno veselje. Čim opazuje samo zaradi borne letne nagrade, je postaja malovredna in podatki nezanesljivi. Najboljši opazovalci so tisti, katerih dnevni poklic je v tesni zvezi z vremenom. Tako so zelo dobri opazovalci zlasti kmetovalci-vinogradniki, nato vrtnarji, čebelarji in lovci. Med te spadajo tudi mnogi

METEOROLOŠKA MREŽA DRAVSKÉ BANOVINE

PO STANJU 15.9.1938.

- POSTAVNA BŘEZA
  - POSTAVNA MŘEŽA
  - OPUŠTĚNÉ PŘEVAJE
- SELEKČNÍ POSTAVKY REGISTRÁČNÍHO ÚPRAVY

župniki in učitelji. Moramo pa priznati, da smo zelo nezadovoljni z oskrbniki planinskih koč.

Na tem mestu moramo izreči javno zahvalo nekaterim opazovalcem, ki nesebično in zelo zanesljivo vrše opazovanja že nad 40 let. To so Ivan Skvarča na Vrhniki, ki nepretrgoma opazuje že od 1. decembra 1894., dalje Jožef Košutnik v Vojniku pri Celju, ki opazuje od 1. julija 1895., in že umrli Vrbič Mihael iz Sodražice, ki je opazoval od 1. decembra 1892. do 20. aprila 1936. Takih zanesljivih meteoroloških veteranov je zelo malo.

Takšno je tedaj stanje vremenske službe v Sloveniji. Na prvi mah vidimo, da služijo vse te postaje proučevanju predvsem klime naše domovine in nje-nega vpliva na naše gospodarstvo, zlasti na kmetij-stvo, gozdarstvo, na vodne zgradbe, v zadnjem času tudi na tujski promet in higieno (zdravilišča). Se-danja vremenska služba ne zadošča za potrebe Slo-venije. Razporedba in gostota meteoroloških postaj bi bila še nekako zadovoljiva, morda bi se jih moralo še nekoliko boljše opremiti in opazovalce morda tudi bolje nagraditi. Zlasti so krediti Zavoda za meteorolo-gijo nezadostni. Saj je letni kredit od prvih povoj-nih let, ki je znašal po 90.000 din, padel na današnjih 30.000 din. Zlasti ne moremo publicirati podatkov in jih pošiljati v inozemstvo. S tem je prenehala zame-njava publikacij in izgublamo kontakt z napredkom v sosednih državah. Meteorološka mreža v slovenskih pokrajinah Nemčije in Italije je mnogo boljše urejena kot pri nas.

Zlasti pa čutimo potrebo po ustanovitvi posebnega oddelka v Zavodu, ki bi se izključno bavil z vremen-sko napovedjo in z izdajanjem vremenskih kart. Točno vremensko napoved za Slovenijo ne morejo povedati niti meteorologi, ki delujejo na Dunaju, niti

v Beogradu, temveč samo v Ljubljani. Zato pa je treba denarja za nastavitev radiotelegrafistov in me-teorologov-specialistov. Na univerzi v Ljubljani je ka-tedra za meteorologijo, samo absolviranih meteorolo-gov ni mogoče zaradi pomanjkanja kreditov nastavi-ti. Upajmo, da se bodo razmere v bodoče izboljšale.

Poleg vremenske službe vodi Zavod za meteorolo-gijo in geodinamiko tudi opazovanja potresov. Po-trese zaznavamo z lastnimi čuti in z aparati - seizmografi. Ljudje, ki občutijo potres, dobe vprašalne pole, ki jih izpolnijo in pošljejo Zavodu. Vprašanja se na-našajo na smer potresnega sunka, kdaj in koliko časa je trajal, ali ga je spremljalo bobnenje in kako škodo je napravil. Na podlagi teh opazovanj se sklepa na gostoto potresov kakega ozemlja. Seizmograf pa za-znamuje tudi potrese, ki jih ljudje ne občutijo. V kleti univerze ima Zavod montiran seizmograf siste-ma Wiechert — 200 kg. Ta seizmograf je zgrajen predvsem za beleženje lokalnih močnejših potresov. Ker pa Zavod nima občutljivejšega seizmografa, smo njegovo občutljivost postavili tako, da zaznamuje tudi oddaljenejša potrese iz Japonskega in Amerike. Seiz-mograf smo kupili iz podpor, ki so jih neke javne ustanove poklonile Zavodu, kakor Trboveljska druž-ba, Mestna občina ljubljanska, Trgovska zbornica, industrijalec Jakil in še drugi z manjšimi vsotami. Aparat je stal 20.000 din in 5000 din za carino.

Potresna opazovanja in registracije seizmografa pošiljamo v Seizmološki Zavod v Beogradu, kjer se natisnejo v posebnem biltenu za inozemstvo. Geo-dinamski oddelek Meteorološkega zavoda bi se moral ločiti in postati samostojen zavod, kjer naj bi se ne-kateri fiziki izključno bavili samo s seizmologijo. Po-trebno bi bilo samostojno poslopje in novi aparati, kajti Slovenija leži na zelo potresnem ozemlju.

Postaja	Okraj	Red	Nadmorska višina	Leto ustanovitve	Opazovalec
Adlešiči (Velika Sela)	Črnomelj	III.	220	1924.	Jankovič Miha, kmetovalec
Ambrus	Novo mesto - Zagradec	IV.	346	1924.	Perko Jože, šol. upravitelj
Apače	Ljutomer - Apače	III.	216	1926.	Pajdaš Don, upravitelj
Babno polje	Logatec	III.	756	1924.	Grom Miha, šol. upravitelj
Banja Loka (Nova sela)	Kočevje	IV.	554	1924.	Kajfež Josip, poštar
Bela Cerkev	Novo mesto	IV.	194	1925.	Klokničar Franc, kmetovalec
Bele vode	Slovenj Gradec	III.	797	1924.	Mirkač Miloš, organist
Besnica	Kranj	IV.	480	1924.	Tomaževič Anton, obč. tajnik
Blagovica	Kamnik	III.	390	1922.	Benkovič Marko, posestnik
Bled	Radovljica	I.	501	1895.	Dekonti Drago, žand. narednik
Bohinjska Bistrica	Radovljica	III.	507	1895.	Drašler Jože, šef žel. postaje
Borovnica	Borovnica	IV.	305	1894.	Mivšek Ivana, soproga žel. čuvaja
Brežice	Brežice	III.	165	1897.	Kovač Vinko, pater
Buče	Šmarje	IV.	222	1924.	Kosi Maks, šol. upravitelj
Bukovščica	Kranj	IV.	453	1925.	Hrast Ivo, šol. upravitelj
Celje	Celje	I.	241	1852.	Tratnik Ludvik
Cerklje	Kranj	IV.	399	1925.	Lapajne Julija, vdova šol. uprav.
Cerknica	Logatec	IV.	376	1894.	Ivanc Maks, davčni upr. v p.
Čadram	Sl. Konjice	IV.	402	1927.	Berglez Franc, šol. upravitelj
Črešnjevce	Maribor d. breg	IV.	310	1926.	Hren Vojteh, šol. upravitelj
Črešnjevce	Črnomelj	IV.	185	1927.	Plut Rozalka, hči posestnika

Postaja	Okraj	Red	Nadmorska višina	Leto ustanovitve	Opazovalec
Črni vrh	Ljubljana	IV.	862	1924.	Maček Franc, cerkovnik
Črnomelj	Črnomelj	IV.	156	1882.	Štumbelj Joško, učitelj
Davča	Kranj	IV.	1060	1925.	Prezelj Ivan, kmetovalec
Dolnja Lendava	Donja Lendava	III.	163	1924.	Sič Karol, služitelj mešč. šole
Dravograd	Prevalje	IV.	365	1886.	Jevšenak Konrad, fotograf
Dražgoše	Kranj	IV.	855	1925.	Habjan Anton, cerkovnik
Dvor	Novo mesto	IV.	205	1895.	Žen Danica, učiteljica
Dob	Kamnik	IV.	305	1926.	Mayer Julij, šol. upravitelj
Dovje-Mojstrana	Radovljica	III.	704	1896.	Tolar Franc, trafikant
Dole	Litija	IV.	697	1927.	
Dolnji Globodol	Novo mesto	IV.	204	1927.	Rozman Franc, krojač
Dubrava	Ptuj	III.	207	1935.	Lenščak Dušan
Fram	Maribor d. breg	IV.	333	1925.	Kunej Anton, kmetovalec
Golnik	Kranj	I.	500	1925.	Zalokar I., usluž. zdrav.
Gomilsko	Celje	IV.	294	1927.	Šega Franc, šol. upravitelj
Gornji grad	Gornji grad	III.	428	1893.	Tratnik Josip, šol. upravitelj
Gornji Logatec	Logatec	IV.	512	1894.	Maze Josip, kmetovalec
Gornji Razbor	Slovenj Gradec	IV.	884	1895.	Podstenšek Terezija
Grm	Novo mesto	III.	195	1889.	Žobec Janez, nast. šole
Grčarice	Kočevje	IV.	520	1927.	Dažman Alojzij, šol. upravitelj
Horjul	Ljubljana	IV.	342	1895.	Kršič Anton, šol. upravitelj
Hudi vrh	Slov. Konjice	IV.	1200	1924.	Rožič Juljana, delavka
Izlake	Litija	IV.	380	1911.	Kavčič Ivan, šol. upravitelj
Izvir Savice	Radovljica	IV.	590	1924.	Ravnik Janko, strojnik
Jarenina	Maribor	IV.	275	1925.	Šumenjak Martin, posestnik
Jesenice	Radovljica	III.	585	1895.	Uprava tovarn KID
Jezerški vrh	Kranj	IV.	1210	1907.	Kastrin Alojzij, cestar
Jezersko	Kranj	III.	890	1895.	Fanton Ana, učiteljica
Kal	Krško	IV.	505	1924.	Emikler Franc, organist
Kamnik	Kamnik	III.	380	1871.	P. Pera Martin
Kamniška Bistrica	Kamnik	IV.	601	1897.	Uršič Peter, oskrbnik
Kapela	Ljutomer	III.	309	1925.	Novak Josip, upravitelj
Kapele	Brežice	IV.	241	1910.	Pšeničnik Miha, služitelj
Kobilje	Dol. Lendava	IV.	190	1925.	Novak Anton, šol. upravitelj
Kočevje	Kočevje	I.	474	1871.	S. Marinko Viktorija, šol. sestra
Kočevska Reka	Kočevje	III.	572	1893.	Fürer Viljem, v. geometer v p.
Koprivnik	Kočevje	III.	628	1924.	Urbančič Vinko
Koprivna	Prevalje	IV.	1073	1924.	Hojnik Ivan, župnik
Koprivnik	Radovljica	III.	980	1925.	Dodič Anton, župnik
Kostanjevica	Novo mesto	IV.	158	1924.	Pisansky Viljem, ekonom
Kostrivnica	Šmarje	III.	295	1924.	Kovačič Anton, šol. upravitelj
Kančevci	Murska Sobota	IV.	365	1935.	Horvat Franc, šol. upravitelj
Kranj	Kranj	III.	385	1872.	Leber Albin, služ. gim.
Kranjska gora	Radovljica	III.	812	1872.	Žerjav Franc, lovec
Krka	Litija	IV.	288	1910.	Borstnik Josip, zasebnik
Krška vas	Brežice	IV.	155	1895.	Novak Janez, cestar
Krško	Krško	III.	168	1885.	Lapajne Minka, zasebnica
Krvavec	Kamnik	III.	1693	1925.	Andlovic Lojzka, oskrbnica
Krvava peč	Ljubljana okolica .	III.	806	1937.	Stefe Janko, šol. upravitelj
Kofce	Kranj	III.	1385	1937.	Zebal Danica
Komna	Srednja vas v Boh.	III.	1520	1937.	Gatterer Marija

Postaja	Okraj	Red	Nadmorska višina	Leto ustanovitve	Opazovalec
Klopni vrh	Maribor l. breg	III.	1335	1913.	Straus Venčeslav
Laverca	Ljubljana okolica	IV.	293	1927.	Kosin Mirko, šol. upravitelj
Laško	Laško	III.	231	1895.	Pirnat Ignacij, podpr. f. k. v p.
Laško Rudnik	Laško	IV.	231	1929.	Horjak Dušan, usl. TPD
Leskovica	Kranj	IV.	805	1895.	Kapus Jože
Litija	Litija	IV.	235	1900.	Juvan Martina
Ljubljana	Ljubljana	I.	306	1850.	Uprava zavoda
Ljubljana - aerodrom	Ljubljana	I.	284	1930.	Vojaki
Loka	Laško	III.	203	1892.	Mlinar Alojzij, žel. upok.
Loški Potok	Kočevje	IV.	780	1924.	Knaus Alojzij, zav. zast.
Luče	Gornji grad	IV.	520	1895.	Rop Francka, hči op. tajnika
Luče - Marinj grad	Gornji grad		520	1937.	Škoberne Ivan, oskrbnik
Lučine	Kranj	IV.	639	1926.	Dolinar Ivan, organist
Maribor - aerodrom	Maribor	I.	286	1929.	Vojaki
Maribor	Maribor	I.	270	1863.	Vinarska šola
Medvodje	Kranj	IV.	860	1925.	Stelcer Mihela, soproga lovca
Mežica	Prevalje	IV.	491	1924.	Uprava rudnika
Mokronog	Krško	IV.	251	1895.	Kuhar Marija, učiteljica
Mrzli Studenec	Radovljica	IV.	1214	1913.	Hanzlonsky Venčeslav, pd. šum.
Nazaret	Gornji grad	III.	380	1895.	P. Tišler Krisogon, frančiškan
Novo mesto	Novo mesto	III.	202	1858.	Seidel Ferdo, profesor v p.
Občica Poljana	Novo mesto	III.	200	1904.	Urbančič Kristina, zasebnica
Ormož	Ptuj	IV.	220	1924.	Rozman Franjo, organist
Osilnica	Kočevje	IV.	296	1925.	Podnar Tomo, mesar
Planina	Logatec	III.	465	1894.	Pinter Martin, vrtnar
Planina pri Sevnici	Šmarje pri Jelšah	IV.	588	1937.	Jurše Alfonz, orož. vod. v p.
Plešivec	Slovenj Gradec	IV.	585	1913.	Uranič Justina, učiteljica
Poljčane	Maribor d. breg	IV.	271	1913.	Kranjc Alojzij, šol. upravitelj
Primskovo	Litija	III.	592	1924.	Plešič Anton, župnik
Prežganje	Litija	IV.	656	1924.	De Cecco Zinka, trgovka
Ptuj	Ptuj	IV.	230	1864.	Janzekovič Lojze, služitelj
Podgrad	Novo mesto	IV.	465	1927.	Lutar Elizabeta, učiteljica
Radovica	Metlika	III.	300	1924.	Kovač Jurij, organist
Vintgar	Radovljica	III.	505	1919.	Uprava tovarn KID
Gorje	Radovljica	III.	630	1919.	Uprava tovarn KID
Rateče - Planica	Radovljica	IV.	868	1924.	Kerštanj Janez, mizar
Rakitna	Ljubljana okolica	III.	789	1927.	Lovšin France, župnik
Rakičan	Murska Sobota	III.	186	1928.	Kmetijska šola
Rakičan	Murska Sobota	IV.	186	1933.	Gerlec Stefan, vrtnar
Remšnik	Prevalje	IV.	686	1925.	Pavlič Vid, župnik
Ribnica	Kočevje	IV.	491	1892.	Kmet Herman, šol. upravitelj
Ribnica na Pohorju	Prevalje	III.	715	1913.	Witzman Viljem, trgovec
Rogaška Slatina	Šmarje	II.	230	1882.	Žurman
Rovte	Logatec	IV.	705	1908.	Gliha Julij
Rob	Kočevje	IV.	590	1927.	Flegar Avgust, šol. upravitelj
Ruše	Maribor d. breg	II.	309	1925.	Tvornica za dušik, ing. Teršan
Sinji vrh	Črnomelj	IV.	368	1914.	Šneler Matija, posestnik
Slovenj Gradec	Slovenj Gradec	III.	409	1913.	Dokl Jakob, krojač bol.
Snežnik	Logatec	III.	583	1871.	Gerl Ivan, vrtnar
Sodražica	Kočevje	III.	533	1892.	Vodopivec Stanko, šol. upravitelj

Postaja	Okraj	Red	Nadmorska višina	Leto ustanovitve	Opazovalec
Solčava	Gornji grad	III.	658	1895.	Arko Leopold, župnik
Sorica	Kranj	IV.	820	1892.	Markelj Franc, cerkovnik
Soteska	Radovljica	IV.	482	1924.	Gogola Jakob, posestnik
Srednja Bistrica	Dolnja Lendava	IV.	170	1926.	Lebar Jožef, kmetovalec
Stara Glažuta	Maribor	IV.	1033	1924.	Lak Anton, žagar
Stari Log	Kočevje	IV.	402	1911.	Högler Ivan, posestnik
Stari trg trg - Predgrad	Črnomelj	IV.	375	1914.	Rade Josip, občinski tajnik
Strojna	Prevalje	IV.	997	1924.	Janar Zdravko, cerkovnik
Sv. Ana pod Ljubelom .	Kranj	IV.	1026	1924.	Mulej Martin
Sv. Ana v Slov. Goricah	Maribor d. breg	IV.	358	1924.	Majhenc Vladislav, šol. upravitelj
Sv. Barbara v Halozah .	Ptuj	IV.	217	1913.	Križaj Ivan, šol. upravitelj
Sv. Duh na Ost. vrhu .	Maribor I. breg .	IV.	907	1903.	Božič Anton, šol. upravitelj
Sv. Duh pri Solčavi . .	Gornji grad	III.	1247	1924.	Uršnik Velerija, posestn.
Sv. Jernej	Prevalje	III.	1041	1924.	Onuk Jurij
Sv. Jurij ob juž. žel. .	Celje	III.	297	1895.	Žagar Franjo
Sv. Jurij pod Kumom .	Krško	IV.	770	1925.	Klanšek Terezija, učiteljica
Sv. Katarina - Topol .	Ljubljana okolica	IV.	730	1895.	Pavlin Andrej, župnik
Sv. Križ - Planina . .	Radovljica	III.	1050	1897.	Franc Jurij, zasebnik
Sv. Lovrenc na Pohorju	Maribor d. breg	IV.	442	1913.	Millzwoth Maks, živinozdravnik
Sv. Lovrenc v Sl. Gor.	Ptuj	IV.	239	1913.	Breže Ivan
Sv. Trojica v Sl. Gor. .	Maribor I. breg	III.	287	1913.	Lasshacker Feliks, posestnik
Skofja Loka	Kranj	IV.	350	1895.	M. Kalan Salezija, urš. sam.
Šmarje pri Jelšah . . .	Šmarje pri Jelšah	IV.	227	1895.	Pačko Franjo, ekonom
Šmarna gora	Ljubljana okolica	III.	667	1927.	Hočevnar Franc, gostilničar
Št. Ilj pod Turjakom .	Slovenj Gradec	IV.	593	1913.	Fabjan Ciril, žel. st. šef
Št. Ilj v Sl. Goricah . .	Maribor I. breg	IV.	297	1924.	Košutnik Silvester, šol. upravitelj
Št. Janž na Dr. Polju .	Ptuj	IV.	237	1913.	Polak Franc, župnik
Št. Jošt na Kozjaku . .	Celje	IV.	1068	1904.	Lipnik Marija, zasebnica
Št. Jošt	Ljubljana okolica	IV.	623	1895.	Nagode Josip, župnik
Špitalič	Slov. Konjice	IV.	386	1927.	Trost Josip
Tamar	Radovljica	III.	1108	1937.	Makovec Helena
Tinje	Maribor d. breg	IV.	667	1924.	Hafner Urh, župnik
Topolščica	Slovenj Gradec	IV.	480	1919.	Friškovec Ivan, mizar
Trata	Kranj	IV.	407	1895.	Rebolj Franc, šol. upravitelj
Trava	Čabar-Druga	IV.	782	1897.	Vreček Nada, učiteljica
Trbovlje	Laško	IV.	300	1895.	Gorjup Karol, pod. TPD
Trdkova	Murska Sobota	IV.	390	1925.	Slokar Radoslav, šol. upravitelj
Trebnje	Novo mesto	III.	278	1896.	Lenassi Herman
Tržič	Kranj	IV.	513	1895.	Rozman Vinko, služ. mešč. š.
Turje - Slatno	Laško	IV.	597	1924.	Bautar Karol, posestnik
Uskovnica	Radovljica	III.	1155	1936.	Oblak Janez, kmetovalec
Vače	Litija	IV.	523	1925.	Tramte Minka, učiteljica
Velenje	Slovenj Gradec	IV.	398	1895.	Karesnik Dominik, sl. v p.
Velika Planina	Kamnik	IV.	1555	1926.	Štebir Andrej, oskrbnik
Velika Račna	Grosuplje	IV.	325	1895.	Mehle Frančiška
Veliki Dolenjci	Murska Sobota	IV.	308	1924.	Weit Franc, šol. upravitelj
Veliki Trn	Krško	IV.	470	1925.	Pirc Jože, šol. upravitelj
Veržej	Ljutomer	III.	176	1925.	Paulič Franc
Vitanje	Slov. Konjice	IV.	478	1895.	Koser Paula, šol. upr.

Postaja	Okraj	Red	Nadmorska višina	Leto ustanovitve	Opazovalec
Višnja Gora	Litija	IV.	389	1895.	Novak Janko, služitelj
Vojnik	Celje	IV.	370	1895.	Košutnik Josip, šol. upravitelj v p.
Vrhnika	Ljubljana okolica	III.	293	1894.	Hvarča Ivan, posestnik
Zgornja Bela	Kranj	IV.	495	1925.	Bizjak Ivan, posestnik
Zgornji Tuhinj	Kamnik	IV.	578	1897.	Stanovnik Anton, župnik
Železniki	Kranj	IV.	458	1896.	Reya Franjo, podpr. f. k.
Želumlje	Ljubljana okolica	IV.	310	1895.	Flojs Andrej, šol. upravitelj
Žiri	Logatec	III.	480	1895.	Hribernik Edo, šol. upravitelj
Žusem	Šmarje	IV.	603	1924.	Palir Jakob, župnik
Žirovnica	Radovljica	III.	560	1930.	Čop Simon, strojnik
Žovnek	Celje	IV.	309	1937.	Skoberne Pavel, upravitelj

S M R T N A Ž E T E V

ZDRAVNIK DR. FRANC DERGANČ

Dr. Franc Derganc

Dne 30. junija 1939. je v Ljubljani umrl znani kirurg, pisatelj in filozof dr. Franc Derganc.

Derganc je bil rojen dne 26. februarja 1877. v Semiču v Beli Krajini. Po dovršeni gimnaziji se je posvetil medicinskim študijem na Dunaju, kjer je bil l. 1903. promoviran za doktorja vsega zdravilstva. Kot šef primarij kirurškega oddelka ljubljanske bolnice je bil l. 1932. upokojen. Kot zdravnik, posebno kot kirurg, si je pridobil dober glas. V Ljub-

ljani si je postavil v Komenskega ulici lasten sanatorij »Emona«, ki ga je vodil do smrti.

Derganc je bil zelo marljiv strokovni pisatelj. Ustanovil je slovensko strokovno glasilo »Zdravniški vestnik«. Sodeloval je pri »Wiener klinische Wochenschrift«, pri »Zentralblatt für Chirurgie«, pri »Münchener medizinische Wochenschrift« in pri »Archiv für Chirurgie«.

Od študijskih let dalje se je živo zanimal za kulturna in druga javna vprašanja. Še kot akademik je ustanovil na Dunaju s sodelovanjem Nika županiča »Jug«, list za propagando jugoslovanske ideje.

Derganc se je uveljavljal izven svoje stroke kot filozofski pisatelj s članki v Ljubljanskem zvonu, Popot-

niku, Učiteljskem tovarišu, Dom in svetu, Slovincu in drugod. Mnogo si je prizadeval za samostojen sodoben filozofski sestav, čigar izraz je glavno njegovo filozofsko delo »Svetozor«.

Udejstvoval se je tudi leposlovno in poskušal uveljaviti samostojno literarno stališče ob zmagoviti naši moderni, kar ga je gnalo pogosto v žolčno polemično stališče do glavnih predstavnikov naše sodobne literature.

JANKO CEGNAR, TRNOVSKI ŽUPNIK

Župnik Janko Cegnar

Dne 9. sept. 1939. je umrl trnovski župnik Janko Cegnar.

Pokojni je bil rojen l. 1887. v Stari Loki. Gimnazijo je študiral v Kranju, kjer je leta 1906. maturiral; nato bogoslovje v Ljubljani. Pred vojno je služboval kot kaplan v Žireh in kot stolni vikar v Ljubljani. Vojne se je udeležil kot kurat. L. 1920. je postal spiritual pri uršulinkah v Ljubljani, l. 1929. dekan v Moravčah, leta 1937. pa župnik v Trnovem v Ljubljani. Bil je zelo priljubljen cerkveni

govornik in je z vnemo sodeloval v organizaciji bivših vojakov.